

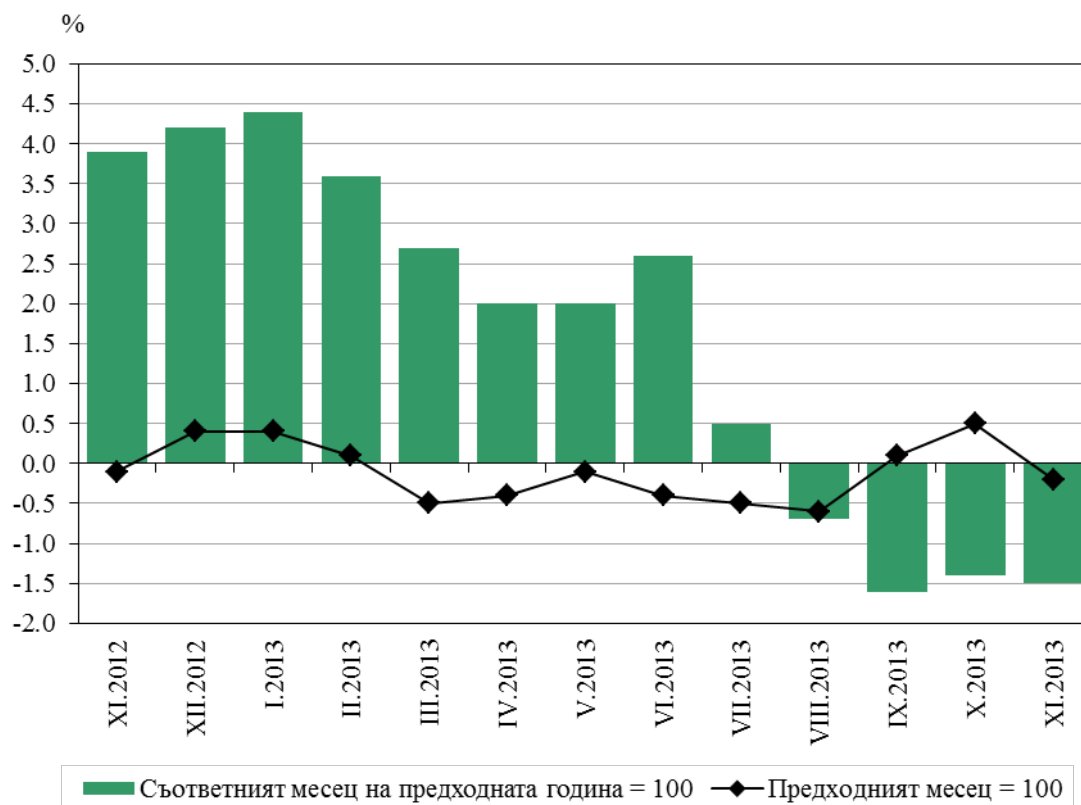
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2013 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за ноември 2013 г. спрямо октомври 2013 г. е 99.8%, т.е. месечната инфлация е минус 0.2%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е минус 1.9%, а годишната инфлация за ноември 2013 г. спрямо ноември 2012 г. е минус 1.5% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода декември 2012 - ноември 2013 г. спрямо периода декември 2011 - ноември 2012 г. е 1.4%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През ноември 2013 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с 0.6%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.4%;
- облекло и обувки - увеличение с 0.6%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с 0.2%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.2%;

- здравеопазване - намаление с 0.1%;
- транспорт - намаление с 0.2%;
- съобщения - увеличение с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 0.1%;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.3%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.2%.

През ноември 2013 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.4%, брашно - с 2.4%, хляб - с 0.4%, свинско месо - с 1.0%, мляно месо (кайма) - с 0.5%, месо от домашни птици - с 0.2%, риба и рибни продукти - с 1.1%, яйца - с 0.8%, слънчогледово олио - с 2.4%, гъби - с 3.3%, зеле - с 24.0%, моркови - с 1.9%, ябълки - с 2.9%, цитрусови и южни плодове - с 13.5%, зрял лук и чесън - съответно с 0.4 и 3.8%, захар - с 2.5%, шоколад и шоколадови изделия - с 1.3% и други.

През месеца са се увеличили цените на следните хранителни продукти: месо от едър рогат добитък - с 0.3%, трайни колбаси - с 0.6%, пресни млека - с 1.1%, кисели млека - с 0.9%, сирене - с 1.4%, кашкавал - с 0.5%, млечни масла - с 0.6%, маргарин - с 0.4%, пипер - с 14.1%, картофи - с 0.3%, зрял боб - с 2.1%, газирани напитки - с 2.9%, кафе - с 1.5%, вина - с 0.5%, ракия - с 0.4%, и други.

През ноември 2013 г. в групите на нехранителните стоки и услугите са се намалили цените на: материали за текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.1%, течни горива за битови нужди - с 0.7%, въглища - с 4.8%, мебели - с 0.8%, готварски печки - с 0.2%, автомобили - с 0.7%, дизелово гориво - с 0.4%, автомобилен бензин А95Н и автомобилен бензин А98Н - по 0.1%, автобусен междуселищен транспорт - с 0.2%, мобилни телефонни апарати - с 0.2%, персонални компютри - с 2.0%, прахове за пране и други перилни средства - с 1.1%, продукти за лична хигиена - с 0.6%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение при: облекло и обувки - съответно с 0.8 и 0.3%, цигари - с 0.3%, газообразни горива за битови нужди - с 1.2%, дърва за отопление - с 0.2%, перални и съдомиялни машини - с 0.7%, климатични инсталации - с 0.2%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 0.2%, телевизионни приемници - с 0.3%, ресторанти, кафенета и други - с 0.3%, услуги по настаняване - с 0.5%, и други.

През ноември 2013 г. цените на стоматологичните услуги са се повишили с 0.1%, а цените на лекарските услуги остават на равнището от предходния месец. При цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти е регистрирано намаление с 0.1%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизиранят индекс на потребителските цени за ноември 2013 г. спрямо октомври 2013 г. е 99.9%, т.е. месечната инфлация е минус 0.1%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е минус 1.3%, а годишната инфлация за ноември 2013 г. спрямо ноември 2012 г. е минус 1.0% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода декември 2012 - ноември 2013 г. спрямо периода декември 2011 - ноември 2012 г. е 0.7%.

Според ХИПЦ през ноември 2013 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с 0.4%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.4%;

- облекло и обувки - увеличение с 0.6%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.1%;
- здравеопазване - цените остават на равнището от миналия месец;
- транспорт - намаление с 0.3%;
- съобщения - увеличение с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 0.3%;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.3%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.1%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за ноември 2013 г. спрямо октомври 2013 г. е 99.8%, а от началото на годината (ноември 2013 г. спрямо декември 2012 г.) е 97.1% (табл. 3 от приложението).

През ноември цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - намаление с 0.4%;
- нехранителни стоки - намаление с 0.1%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерител на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за ноември 2013 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла - 2012	XI.2013		
		предходният месец = 100	декември 2012 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	99.8	98.1	98.5
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	35.109	99.4	99.0	100.0
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.360	100.4	101.2	101.2
03 Облекло и обувки	3.859	100.6	99.6	99.6
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	17.845	99.8	92.8	92.9
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	3.695	99.8	99.2	99.2
06 Здравеопазване	6.410	99.9	98.2	98.0
07 Транспорт	8.064	99.8	100.1	99.0
08 Съобщения	5.456	100.1	100.4	100.5
09 Развлечения и култура	4.353	99.9	93.7	96.0
10 Образование	0.420	100.0	100.9	100.9
11 Ресторанти и хотели	5.112	100.3	101.9	102.6
12 Разнообразни стоки и услуги	4.316	100.2	100.6	100.7
Хранителни	36.427	99.4	99.2	100.0
Нехранителни	30.617	100.0	98.9	98.6
Обществено хранене	4.887	100.3	102.2	102.5
Услуги	28.069	100.0	95.2	95.7

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за ноември 2013 година

Потребителски групи	Тегла - 2012	XI.2013			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2012 = 100	съответният месец от предходната година = 100
	‰	‰			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	144.22	99.9	98.7	99.0
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	222.519	153.36	99.6	99.1	99.8
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	70.136	269.62	100.4	101.7	101.6
03 Облекло и обувки	32.546	132.05	100.6	99.9	99.9
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	95.353	139.74	99.9	93.4	93.4
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	64.433	115.54	99.9	99.0	99.2
06 Здравеопазване	67.175	138.65	100.0	98.8	98.7
07 Транспорт	197.061	143.75	99.7	99.5	99.0
08 Съобщения	62.136	91.04	100.1	99.7	99.7
09 Развлечения и култура	57.501	101.47	99.7	94.4	95.8
10 Образование	9.615	179.39	100.0	100.7	100.7
11 Ресторанти и хотели	70.084	163.38	100.3	100.2	102.1
12 Разнообразни стоки и услуги	51.441	168.17	100.1	100.2	100.2

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за ноември 2013 година**

Потребителски групи	Тегла - 2012	(Проценти)
		XI.2013 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	99.8
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	56.591	99.6
Облекло и обувки	2.613	100.7
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	24.336	99.7
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.357	100.6
Здравеопазване	6.776	100.1
Транспорт	1.581	99.8
Съобщения	1.237	100.0
Развлечения и култура	0.544	100.2
Разнообразни стоки и услуги	3.964	100.2
Хранителни	56.591	99.6
Нехранителни	20.830	99.9
Услуги	22.579	100.0